

Na Fakultetu za hotelijerstvo i turizam u Vrnjačkoj Banji, 16. januara, održan je sastanak u okviru realizacije projekta „Mladima na selu podrška na delu“. Ovaj projekat Omladinski centar Vrnjačka Banja kandidovao je na konkurs ReLOaD2, a finansijski je podržan od strane Evropske unije (EU), Programa ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) i Opštine Vrnjačka Banja.

Valentina Krstić, menadžer projekta „Mladima na selu podrška na delu“, pozdravila je sve prisutne ispred Centra za decu i omladinu Vrnjačka Banja, koji je i nosilac projekta, i predstavila dekana Fakulteta za hotelijerstvo i turizam, prof. dr Draga Cvijanovića kao i prof. dr Mariju Kostić.

– U cilju realizacije projekta tokom novembra i decembra meseca 2023. godine, Omladinski centar je sproveo administrativne i pripremne aktivnosti, čime su stvoreni uslovi za sprovođenje prvih aktivnosti sa korisnicima. Drago mi je da vidim mlade i perspektivne osobe, kao i predstavnike lokalnih zajednica sa seoskog područja. Tokom ovog sastanka, aktivnost će biti usmerena na procenu stanja i potencijala u lokalnim zajednicama, ali i procenu potencijala mladih kako bi se nešto izmenilo i poboljšao život u njihovim mestima, istakla je Valentina Krstić.

Marko Stojanović, partner na projektu iz Zapadno Balkanskog instituta (WEBIN), istakao je da ovim projektom u Vrnjačkoj Banji treba da se dotakne tema kvaliteta života u prigradskim i ruralnim područjima.

– Imajući u vidu da poslednjih godina, ali i decenija u Srbiji i u zemljama bivše Jugoslavije postoji jasan trend migracije i pomeranja mladih iz sela ka gradovima, cilj je da se kod mladih afirmiše ideja da se podjednako kvalitetan život može organizovati i u ruralnim područjima, kao i u gradskim sredinama. Gradovi su naselja gde je život sve manje human i gde sve više postoje izazovi u svakodnevnom životu. U gradovima uglavnom vlada veliko zagađenje, velika gužva i buka, veliko nestrpljenje i nervoza među ljudima. Dok na selu i u seoskim sredinama ima sve više prostora, a sve manje ljudi, postoje uslovi ili bi jednostavno mogli da se razviju uslovi da se i u njima organizuje kvalitetan život kao u gradu. Najpre je potrebno neke preduslove ispuniti, i ono što mi hoćemo ovim projektom da ostvarimo to je da prvo razgovaramo sa mladima, da vidimo kako oni vide mogućnost života na selu, šta smatraju da su preduslovi, šta je neophodno da se popravi, promeni, dopuni, kako bi sela i ruralna područja bila podjednako atraktivna za mlade kao i gradovi. Veoma smo zadovoljni doprinosom učesnika na sastanku. Imali smo jedan otvoren razgovor i relevantne saradnike, mlade ljude koji imaju iskustva života i u seoskim i u gradskim sredinama. Oni su mogli uporedo da sagledaju šta su prednosti, a šta su nedostaci,

da se prisete i pozovu na svoja iskustva i da nam kroz svoje sugestije i svedočenja daju neke podatke koja ćemo mi iskoristiti u našem daljem istraživanju, rekao je Marko Stojanović.

Daniel Coković

{gallery}mladima-na-selu-2024/1{/gallery}

Na Fakultetu za hotelijerstvo i turizam u Vrnjačkoj Banji, 7. marta održana je prezentacija „Istraživanja o kreativnim potencijalima mladih za razvoj ruralnog turizma na teritoriji Opštine Vrnjačka Banja“. Prezentaciju je izradio WEBIN Institut iz Beograda na osnovu mišljenja mladih i stručne javnosti Vrnjačke Banje. Izveštaj sa preporukama odnosi se na aktivizam mladih do revitalizacije seoskih sredina u Vrnjačkoj Banji.

Istraživanje je jedna od aktivnosti projekta "Mladima na selu, podrška na delu" iz ReLOaD2 programa, koji sprovodi Centar za decu i omladinu Vrnjačka Banja sa partnerom WEBIN Beograd, tehnički je podržan od UNDP, dok je finansijski podržan od strane EU i Opštine Vrnjačka Banja. Valentina Krstić, menadžer projekta „Mladima na selu, podrška na delu“, na samom početku sastanka pozdravile je sve prisutne među kojima su bili i Ivan Trifunović, direktor Turističke organizacije Vrnjačka Banja i Milutin Dumanović, pomoćnik predsednika opštine Vrnjačka Banja zadužen za turizam.

– Drago mi je što ste danas sa nama i što ćete biti u prilici da prisustvujete prezentaciji koja će dati na uvid rezultate istraživanja i koji će nam doneti jasniju sliku o tome šta naši mladi u okviru seoskih sredina, odnosno ruralnih područja, misle da je u njihovim sredinama potrebno kreativno osmisliti da bi se razvila turistička ponuda. Kroz ovaj projekat moći ćemo da vidimo šta je to potrebno da pokrenemo, a kasnije ćemo dati preporuke lokalnoj samoupravi za nastavak

aktivnosti, rekla je Valentina Krstić.

Marko Stojanović, saradnik na projektu iz Zapadnobalkanskog instituta, prezentovao je rezultate istraživanja i istakao da dobijeni preliminarni rezultati donose dosta zanimljivih nalaza i preporuka, kao i da saradnja sa Vrnjačkom Banjom kao lokalnom zajednicom može da se nastavi.

– Ovde smo da bismo razgovarali o preliminarnim nalazima izveštaja koji je za temu imao aktivizam mladih do revitalizacije seoskih sredina u Vrnjačkoj Banji, odnosno kako korišćenjem kreativnih potencijala mladih možemo da doprinesemo razvoju seoskih sredina sa fokusom na turizam i na neke nepoljoprivredne delatnosti koje su moguće na selu. Nama u Zapadnobalkanskom institutu tema revitalizacije seoskih sredina i revitalizacije suurbanih i periurbanih sredina oko velikih gradova je neki srednjeročni prioritet za naredni period od pet do sedam godina kojim želimo da se bavimo kako u Srbiji tako i u drugim zemljama Zapadnog Balkana. Počeli smo ove godine da se bavimo u Srbiji, a prva aktivnost i prvo istraživanje koje smo konkretno realizovali je upravo ovo u Vrnjačkoj Banji, rekao je Marko Stojanović.

Istraživanje je donelo niz zaključaka i pokazalo da selo ima potencijal da pruži mladima kvalitetan život, u puno aspekata i jednakoj meri kao i grad, imajući u vidu da ono što mladi traže u gradu, mnogo toga mogu da nađu i na selu.

– To je pre svega potreba za rekreacijom i za jednim mentalno zdravim životom i uređenošću, potreba za prostorom i fizičkim aktivnostima i potreba da pobegnemo od stresa, briga i pritiska koji imaju u gradu. Ono što mladima na selu nedostaje jeste pre svega saobraćajna komunikacija, bolji internet, ali i mogućnosti gde usled nedostatka istih puno mladih odlazi iz sela. Pre svega nemogućnosti za školovanje, to je jedna od velikih stavki o kojoj moramo da razmišljamo kako da obezbedimo mladima da se taj veliki razlog odlaska sa sela otkloni. Drugi važan razlog zašto su mladi primorani da nekada napuste selo jeste nedostatak dovoljno prilika i mogućnosti, moramo da radimo sa mladima na otvaranju istih. Nije neophodno da država samo zapošljava mlade, već je potrebno da svi pomognemo mladima i da im stvorimo uslove da mogu sami da iskoriste svoje kreativne potencijale i razviju mogućnosti u onim aspektima u kojima smatraju da je potrebno. To nisu uvek poljoprivredni aspekti. Ono što smo uvideli u istraživanju jeste da se o selu razmišlja uvek kao o poljoprivrednim destinacijama. Ako razmišljamo o poslu i biznisu, to su uvek nekakve poljoprivredne delatnosti, ako razmišljamo o imidžu to je opet nekakav poljoprivredni imidž i potpuno propuštamo da vidimo sve one prednosti koje selo ima, a koje grad nema, i zbog kojih bežimo iz grada. To je priroda, to su nepoljoprivredne delatnosti, mir, spokojstvo i mogućnost da na primer digitalne, uslužne i turističke delatnosti, sve ono što se danas radi preko interneta i što može da se radi na destinaciji, otvorimo kao mogućnost i bolje

eksploatišemo i pružimo mladima mogućnost da ostvare te svoje gradske snove takođe i u selu, poručio je Marko Stojanović.

Daniel Coković

{gallery}mladima-na-selu-2024/2{/gallery}

Završen je Projekat Mladima na selu podrška na delu - 29.8.2024. je održana konferencija na kojoj su podeljeni sertifikati mladima i institucijama koje su učestvovali u projektu. Održane su četiri vrste obuka koje su pohađali mladi iz ruralnih područja Vrnjačke Banje i izrađeno je pet aktivističkih planova za revitalizaciju sela. Mladi su osmislili i organizovali pet manifestacija u selima Podunavci, Gračac, Stanišinci, Vrnjci i Novo Selo koristeći opremu koju su dobili kroz ovaj projekat (video projektor, platno, klupe, tezge za izlaganje proizvoda, binu za manifestacije...

{gallery}mladima-na-selu-podrska-na-delu-2024{/gallery}

Manifestacije u organizaciji mladih sa sela

{gallery}manifestacije-u-organizaciji-mladih-sa-sela-2024{/gallery}

[Preuzmite praktikum za organizaciju manifestacija](#)